

De vaste commissie voor Digitale Zaken heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de brief van 4 juli 2025 inzake de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (Kamerstuk 26 643, nr. 1366).

De voorzitter van de commissie,
Wingelaar

De griffier van de commissie,
Boeve

- 1 Kunt u redenen waarom er op digitale opgaven in de afgelopen
- 2 25 jaar zo weinig voortgang is geboekt uitgebreider toelichten?
- 3 Hoe wordt een intensievere samenwerking gezocht met het
- 4 bedrijfsleven, de wetenschap en kennisinstituten?
- 5 Hoe kan «waar nodig» worden gedefinieerd als het gaat om het
- 6 herontwerpen van overheidsprocessen?
- 7 Waarom is kwantumtechnologie niet opgenomen in het rijtje van
- 8 digitale sleuteltechnologieën, daar waar cloud, data en AI als
- 9 sleutel genoemd worden ter versteviging van de digitale basis en
- 10 deze klaarmaken voor de toekomst, alsook de vertaling naar
- 11 investeringen in de digitale overheid?
- 12 Hoe zijn de zes prioriteiten tot stand gekomen? Zijn er nog andere
- 13 prioriteiten overwogen en zo ja, welke?
- 14 Hoe wordt de Kamer periodiek geïnformeerd over de voortgang
- 15 van de zes prioriteiten en de afspraken binnen het Bestuurlijk
- 16 Overleg Digitalisering?
- 17 Wanneer kan de burger daadwerkelijk rekenen op het principe van
- 18 «altijd de juiste deur» bij digitale dienstverlening?
- 19 Hoeveel organisaties hebben (digitale) standaarden, ondanks
- 20 verplicht per wet of afsprakenstelsel, alsnog niet geïmplemen-
- 21 teerd?
- 22 Hoe wordt het toezicht vormgegeven op organisaties die niet
- 23 voldoen aan de verplichte standaarden? Op welke wijze voert het
- 24 Forum Standaardisatie dit toezicht uit, en welke capaciteit is
- hiervoor beschikbaar of benodigd?
- 10 Is er hulp voor overheidsinstanties beschikbaar voor het beter
- 11 voldoen aan standaarden? Zo ja, welke?
- 12 Hoe krijgt de ondersteuning bij het invoeren en handhaven van
- 13 standaarden vorm? Welke middelen zijn hiervoor nodig?
- 14 Waarom hebben organisaties zo veel moeite met het naleven van
- 15 (digitale) standaarden? Kunt u dit verklaren?
- 16 Hoe gaat u collectieve oplossing en bouwstenen verplicht stellen?
- 17 Welke gevolgen heeft het voor een organisatie als zij geen gebruik
- 18 maken van verplichte collectieve oplossingen en bouwstenen?
- 19 Wat is het doel van de nieuwe IT-sourcingsstrategie? Kunt u dit
- 20 specificeren?
- 21 Hoe waarborgt u dat gebundelde inkoop van IT leidt tot zowel
- 22 prijsbesparingen als meer strategische autonomie?
- 23 Hoe voorkomt u dat gezamenlijke inkoop van IT vooral leidt tot
- 24 gunstigere contracten bij Big Tech-bedrijven, in plaats van een
- divers landschap van Nederlands-Europese contracten?
- 18 Kunt u specificeren welke wet- en regelgeving u de komende
- 19 periode wil «versimpelen»? Verwacht u op afzienbare termijn met
- 20 een wetsvoorstel te komen die dit regelt?
- 21 Hoe komt de gezamenlijke investeringsagenda tot stand? Welke
- 22 bestaande budgetten worden hiervoor aangewend?
- 23 Waarom is er niet gelijktijdig aan de publicatie van de Nederlandse
- 24 Digitaliseringsstrategie (NDS) een gezamenlijke investerings-
- agenda gepresenteerd?
- 21 Kunt u een overzicht geven van begrotingsposten per departement
- 22 die u zal aanwenden voor de gezamenlijke investeringsagenda?
- 23 Welke bijdrage verwacht u van medeoverheden en uitvoeringsor-
- 24 ganisaties voor de gezamenlijke investeringsagenda?
- 23 Wordt de gezamenlijke investeringsagenda gepresenteerd op
- Prinsjesdag? Zo niet, wanneer verwacht u deze wel te kunnen
- 24 presenteren?
- 24 Kunt u een indicatie geven van de omvang van de gezamenlijke
- investeringsagenda? Is dit een structureel budget of een eenmalige
- pot geld?

- 25 Geeft u uitvoering aan de aangenomen motie van het lid Kathmann (Kamerstuk 36 740 VII, nr. 21) om nog vóór de verkiezingen de gezamenlijke investeringsagenda te presenteren?
- 26 Hoe wordt er bij het opstellen van een gezamenlijke investeringsagenda rekening gehouden met een overheidsbrede soevereine clouddienst?
- 27 Hoe wordt het Bestuurlijk Overleg Digitalisering samengesteld? Met welke verdeling zijn verschillende belanghebbenden vertegenwoordigd?
- 28 Welke verdeling van kennis en achtergrond betracht u in de samenstelling van de NDS-raad?
- 29 Hoe worden burgers en het maatschappelijk middenveld vertegenwoordigd in de NDS-raad?
- 30 Worden ervaringsdeskundigen op het gebied van digitale toegankelijkheid vertegenwoordigd in de NDS-raad? Zo nee, waarom niet?
- 31 Wanneer verwacht u het NDS-uitvoeringsprogramma te presenteren? Hoe zorgt u ervoor dat deze in de demissionaire periode alsnog spoedig tot stand komt?
- 32 Welke bevoegdheden krijgt de NDS-raad om overheidsinstanties ter verantwoording te roepen?
- 33 Geeft de NDS uitvoering aan de motie van de leden Thijssen en Bruyning over per 2029 minstens 30% van alle cloudopslagdiensten van Nederlands-Europese bodem laten komen (Kamerstuk 36 574, nr. 5) en de motie van de leden Bruyning en Thijssen over nadere eisen opnemen in het herziene rijksbrede cloudbeleid (Kamerstuk 36 574, nr. 13)?
- 34 Hoe wordt er bij het doen van de kosten-batenanalyses rekening gehouden met moeilijk te voorspellen lange termijn baten?
- 35 Hoe kan «waar nodig» worden gedefinieerd als het gaat om het besluit om een kosten-batenanalyse te maken?
- 36 Wordt er een kosten-batenanalyse gemaakt voor een overheidsbrede soevereine clouddienst?
- 37 Is er voldoende inzicht in het huidige overheidsbrede IT-landschap om een gedegen kosten-batenanalyse van de NDS uit te voeren, en is hiervoor een nulmeting gedaan of gepland?
- 38 Wanneer wordt de Kamer geïnformeerd over de onderzoeken naar gezamenlijke financiering en inkoop?
- 39 Per wanneer verwacht u dat de overheid beschikt over een soevereine «Nedercloud»? Welke partijen kunnen hier op aansluiten?
- 40 Betreft u de aangenomen motie van het lid Kathmann over een aanbesteding voor een rijkscloud in volledig Nederlands beheer (Kamerstuk 26643-1316) bij deze prioriteit?
- 41 Kunt u een indicatie geven van de kosten voor een soevereine «Nedercloud»? Hoeveel geld reserveert u hiervoor?
- 42 Op welke standaarden en Europese ervaringen doelt u, wat betreft de centrale overheidsmarktplaats voor cloudtechnologieën?
- 43 Hoe zorgt u ervoor dat, ook nu er nog geen «Nedercloud» of overheidsmarktplaats is, er geen aanvullende diensten en gegevens naar de publieke cloud verhuizen in de tussentijd?
- 44 Kunt u uitgebreider toelichten hoe het komt dat de rijksoverheid en medeoverheden zo afhankelijk zijn geworden van een klein aantal externe partijen?
- 45 Welke risico's heeft het om afhankelijk te zijn van een klein aantal externe partijen op het gebied van cloud?
- 46 Hoe gaat u cloudstandaarden dwingend maken voor alle overheden?
- 47 Welke organisatie voert de verkenning naar een overheidsbrede «Nedercloud» uit? Waarom is deze partij gekozen?

- 48 Hoe wordt de verkenning uitgevoerd? Welke factoren worden hierbij meegenomen?
- 49 Wanneer verwacht u de uitkomst van de verkenning naar de overheidsbrede «Nedercloud»?
- 50 Wat wordt er vervolgens gedaan met de verkenning naar het realiseren van een overheidsbrede rijkscloud? Wat is de vervolgstap?
- 51 Hoe verwacht u een centraal inzicht te kunnen geven in het cloudlandschap van de overheid? Worden de gemaakte kosten hierin ook inzichtelijk?
- 52 Hoe worden de uniforme definities voor verschillende soorten cloud opgesteld?
- 53 Hoe zorgt u ervoor dat het Federatieve Datastelsel nu écht van de grond komt? Waarom is dat tot op heden niet gelukt?
- 54 Wat zijn de belangrijkste eerste stappen die u gaat nemen om het Federatief Datastelsel tot stand te brengen? Wanneer verwacht u deze stappen te kunnen zetten?
- 55 Heeft u een ideaalbeeld van hoe het Federatief Datastelsel op termijn zal moeten functioneren? Zo ja, kunt u deze schetsen?
- 56 Wat bedoelt u met «datagedreven werken»? Is dit een doel op zich?
- 57 Hoe staat de huidige financieringssysteematiek gegevensdeling in de weg? Hoe gaat u dit veranderen?
- 58 Wat bedoelt u met «regie [voeren] op het vaststellen, implementeren en wettelijk verplichten van standaarden»? Welke rol heeft het Forum Standaardisatie hierin?
- 59 Gaat u de rol en het mandaat van Forum Standaardisatie versterken om datastandaarden dwingend te maken?
- 60 Kunt u toelichten wat u voor ogen heeft bij de «centrale functie die het herontwerp van processen in ketens aanjaagt»? Hoe kan dit er in de praktijk uitzien?
- 61 Hoe wordt voorkomen dat bestaande versnippering in beleid en uitvoering opnieuw optreedt ondanks de federatieve inrichting van de strategie?
- 62 Hoe wordt het federatief datastelsel juridisch en financieel verankerd, zodat deelname voor alle overheidsorganisaties verplicht en haalbaar wordt?
- 63 Op welke termijn worden standaarden wettelijk verplicht gesteld onder de Wet Digitale Overheid, en hoe wordt naleving gehandhaafd?
- 64 Hoe zal de regie op het vaststellen, implementeren en wettelijk verplichten van standaarden er concreet uitzien? Bij wie ligt deze verantwoordelijkheid?
- 65 Wat is de beoogde termijn voor het starten van het herontwerp van deze processen? Is het mogelijk om een concrete deadline te koppelen aan de totstandkoming van dit overheidsbrede stelsel, en wanneer worden de eerste meetbare resultaten verwacht?
- 66 Is het terugdringen van het gebruik van niet-Europese AI-toepassingen een doel op zich?
- 67 Welke (open) Nederlandse of Europese taalmodellen zijn er die binnen de overheid meer gebruikt kunnen en moeten worden?
- 68 Wat bedoelt u met «regie [pakken] op het opschalen van AI binnen de overheid»?
- 69 Welk aandeel van de AI-toepassingen die binnen de overheid worden gebruikt is Nederlands-Europees? Welk aandeel is afkomstig van niet-Europese aanbieders?
- 70 Welke rol voorziet u voor publiek-private samenwerkingen op het gebied van AI-ontwikkeling en -afname binnen de overheid?
- 71 Committeert u zich aan het afnemen en ondersteunen van GPT-NL? Op welke manier gaat u dit doen?

- 72 Welke prioritaire AI-toepassingsgebieden zijn al aangewezen voor overheidsbrede opschaling?
- 73 Hoe zal de regie op het opschalen van AI binnen de overheid eruit komen te zien?
- 74 Welke doelstellingen zijn verbonden aan het kiezen voor AI-toepassingsgebieden, het ontwikkelen van toepassingen en het gebruik ervan?
- 75 Welke hoopgevende voorbeelden heeft u van landen met een effectieve één-loketfunctie in de digitale dienstverlening?
- 76 Gaat u het contact met bibliotheken, welzijnsorganisaties, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen verstevigen om een beter beeld te krijgen van de knelpunten in de dienstverlening? Zo ja, hoe gaat u dit bereiken?
- 77 Wat bedoelt u met het «bestuurlijk agenderen» van overheidsbrede dienstverlening?
- 78 Welke rol ziet u voor Informatiepunten Digitale Overheid in het doorontwikkelen van de overheidsbrede loketfunctie?
- 79 Per wanneer verwacht u de overheidsbrede visie op proactieve dienstverlening vast te stellen?
- 80 Kunt u uitgebreider toelichten hoe u het verwerken van signalen en feedback van burgers en ondernemers in de praktijk voor u ziet?
- 81 Kunt u een beeld schetsen van het centrale orgaan dat herontwerp van (keten)processen aanjaagt? Welke doorzettingskracht krijgt dit orgaan?
- 82 In hoeverre wordt ook rekening gehouden met de beschikbaarheid van fysieke loketten voor burgers? Wordt hier expliciet aandacht aan besteed binnen de uitvoering van de strategie?
- 83 Hoe denkt u de implementatie van het Bestuurlijk Convenant Digitale Veiligheid Gemeenten versneld te realiseren?
- 84 Hoe ziet u het federatief SOC-stelsel voor u?
- 85 Wat wordt bedoeld met beleid om gezamenlijke digitale autonomie te vergroten?
- 86 Welk beleid gaat u aanvullend ontwikkelen in het kader van de gezamenlijke digitale autonomie? Geeft u hierin uitvoering aan de vele Kamermoties aangenomen op dit punt?
- 87 Wanneer is de overheidsbrede aanpak voor kwantumveilige cryptografie gereed, en wat betekent dit voor bestaande systemen?
- 88 Welke organisaties zijn aan zet om cyberveiligheidsbouwstenen collectief te ontwikkelen en integreren?
- 89 Wordt in het kader van autonomie en digitale weerbaarheid ook gedacht aan separate gesloten netwerken voor (semi-)overheidsorganisaties?
- 90 Wanneer wordt het overheidsbrede inzicht in kritieke IT-dienstverlening en de bouwstenen daarvan verwacht?
- 91 Acht u het noodzakelijk of wenselijk om een eigen functiegebouw in te richten voor IT-functies in de overheid, zodat deze marktconform zijn?
- 92 Hoe hoopt u regie te voeren op de ontwikkeling van digitaliseringskennis binnen de overheid?
- 93 Valt het verbeteren van digitale vaardigheden van burgers en ondernemers ook onder deze prioriteit?
- 94 Ziet u een rol voor de overheid om meer betrouwbaar cursus- en lesmateriaal beschikbaar te stellen voor burgers in het kader van digitaal burgerschap?
- 95 Hoe bent u van plan de verkokering tussen overheidsorganisaties te doorbreken met het aanstellen van centrale pools van IT-experts?
- 96 Wanneer verwacht u de visie voor de digitale werkomgeving vast te kunnen stellen?
- 97 Wanneer start u met de versnellers die per prioriteit zijn geïdentificeerd?

- 98 Voor hoe lang stelt u het NDS-uitvoeringsprogramma op? Heeft deze een beoogde einddatum?
- 99 Hoe vaak zal u de Kamer informeren over de voortgang op de NDS?
- 100 Hoe betreft u de Kamer bij de verdere ontwikkeling en uitvoering van de NDS?
- 101 Kunt u een tijdlijn schetsen van de komende periode? Welke deadlines komen er aan in de uitvoering van de NDS?
- 102 Welke organisaties heeft u gesproken om de NDS te schrijven?
- 103 Op welke manier heeft u het manifest «Ons Digitaal Fundament», in december 2024 aan uw voorganger overhandigd door leden van de Kamercommissie Digitale Zaken, betrokken bij het totstandkomen van de NDS?
- 104 Heeft u kennisgenomen van het voorstel voor een «Digitale Dienst» uit het Kamerinitiatief «Ons Digitaal Fundament»? Welke rol ziet u voor een dergelijke Dienst in de uitvoering van de NDS?
- 105 Kunt u toelichten waarom het Caribische deel van het Koninkrijk niet valt onder de reikwijdte van de NDS?
- 106 Is het uw doel om het niveau van dienstverlening gelijk te stellen tussen Europees- en Caribisch Nederland? Zo ja, hoe wordt dit bereikt als het Caribisch deel geen onderdeel uitmaakt van de NDS?
- 107 Op welke termijn komt er een investeringsagenda en een soortgelijk plan voor de digitale dienstverlening in Caribisch Nederland?